

De Colleges van Bestuur/Centrale directies van de hogescholen

Den Haag
31 december 2005

Ons kenmerk
PLW/2005/104399

Uw brief van

Uw kenmerk

Telefoonnummer:
070 - 333 47 00

Onderwerp
Korte programma's in het hbo

Bijlage(n)
Beoordelingskader eerste ronde pilots

Geachte leden van het College van Bestuur, geachte leden van de Centrale directie,

De korte programma's binnen hbo-bacheloropleidingen komen er. Dat is de belangrijkste uitkomst van mijn overleg met de Tweede Kamer op 13 december jl. De Tweede Kamer heeft grote verwachtingen van de introductie van korte programma's in het hbo. Daarom heeft zij mij opgeroepen te starten met pilotprojecten met korte programma's in plaats van met experimenten. De focus verschuift dus van onderzoeken (via experimenten) of korte programma's in het hbo moeten worden ingevoerd naar onderzoeken (via pilots) hoe korte programma's het beste kunnen worden ingevoerd. De pilots moeten inzicht verschaffen in de knelpunten bij invoering van korte programma's en de manier waarop die knelpunten opgelost kunnen worden.

De keuze voor pilots in plaats van voor experimenten impliceert dat ik in de nieuwe Wet op het hoger onderwijs en onderzoek een wettelijke basis zal creëren voor de korte programma's. Totdat de nieuwe wet in werking treedt, zullen de pilots worden uitgevoerd op basis van de notitie "Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs 2003". Deze notitie zal worden aangevuld om het werven en inschrijven van studenten voor de toegewezen pilots met korte programma's in het hbo mogelijk te maken (zie mijn brief van 30 september jl. kenmerk PLW/05/76506). De Tweede Kamer steunt de door mij gekozen voorwaarden waaraan een kort programma dient te voldoen. Deze voorwaarden zullen dan ook de basis vormen voor de wet.

In mijn brief aan u van 30 september jl. (PLW/05/76506) schetste ik de contouren van het beoordelingskader aan de hand waarvan ik uw voorstellen voor korte programma's zal beoordelen. De Tweede Kamer stemt ermee in dat dit kader de basis vormt voor mijn besluitvorming over de aanvragen die worden ingediend voor de eerste ronde pilots; dus voor de pilots die starten in studiejaar 2006-2007. Aan de procedure voor die eerste ronde pilots is dus als gevolg van het overleg in de Tweede Kamer niets veranderd (behalve dat het nu gaat om pilots in plaats van experimenten).

Voor de tweede ronde pilots, startend in het studiejaar 2007-2008, is dat mogelijk anders. De Tweede Kamer heeft aangegeven op een later moment over de procedure en het beoordelingskader voor die ronde

te willen spreken. Ik heb de Kamer een brief toegezegd, waarin ik een nader voorstel doe voor het kader voor de tweede ronde. Uiteraard zal ik ook de HBO-raad, PAEPON, de Bve Raad, de werkgeversorganisaties, de studentenorganisaties en de NVAO bij de voorbereiding daarvan betrekken.

De looptijd van de pilots blijft dezelfde als ik in mijn brief van 30 september jl. had beschreven voor de experimenten. Deze omvat vier studiejaar: studiejaar 2006/2007 tot en met studiejaar 2009/2010. De korte programma's die starten in 2006-2007 kunnen binnen deze looptijd door drie cohorten studenten worden gevolgd. Voor de korte programma's die starten in 2007-2008 gaat het om twee cohorten studenten. In 2010 zal de eindevaluatie van de pilots plaatsvinden. In mijn brief van 30 september jl. staat beschreven op welke punten het monitoringonderzoek en de evaluatie zich zullen concentreren.

In aanvulling op mijn brief van 30 september jl. wil ik u nog op een aantal punten wijzen:

- In het beoordelingskader dat wordt ontwikkeld voor de *experimenten met een open bestel*, zal ik de hbo-bacheloropleidingen waarbinnen een pilot loopt met een kort programma, uitsluiten van deelname aan de experimenttypes met opleidingen. Met 'de experimenttypes met opleidingen' bedoel ik de experimenten 'open uitnodiging binnen door de overheid bepaalde kaders' en 'Small Business & Retailmanagement' uit mijn brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2005 met kenmerk HO/BL/05/20087. De hogescholen die een voorstel indienen voor een pilot met een kort programma mogen dus, indien die pilot wordt goedgekeurd, niet met de betreffende hbo-bacheloropleiding meedoen met de genoemde experimenttypes. Ik kies hiervoor om onderzoektechnische redenen. De pilots met korte programma's en de open-bestel-experimenten hebben voor een deel overlappende doelstellingen en evaluatiecriteria. Denk bijvoorbeeld aan het streven naar een hogere instroom in het hoger onderwijs via het aantrekken van ondervertegenwoordigde doelgroepen. Om goede conclusies te kunnen trekken uit enerzijds de pilots met korte programma's en anderzijds de open-bestel-experimenten, is het aanbrengen van een scheiding nodig.
- Indien onderdelen van een kort programma door een bekostigde instelling worden uitbesteed aan een andere (bekostigde of onbekostigde) instelling moet dat gebeuren met inachtneming van de voorwaarden voor uitbesteding die in 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs' zijn opgenomen. Dit betekent dat de hogeschool altijd minimaal de kern van het curriculum van het korte programma zelf moet verzorgen.
- Uitgangspunt voor de bekostigde instellingen is dat het korte programma moet worden verzorgd op één (of meer) van de vestigingsplaatsen van de hbo-bacheloropleiding waarvan het programma deel uitmaakt. Daarbij gaat het om de vestigingsplaatsen zoals opgenomen in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Conform mijn brief aan de bekostigde instellingen van 14 september 2004 (HO/BL/04/39955) mogen de bekostigde instellingen een beperkt deel van een opleiding buiten de vestigingsplaats van die opleiding verzorgen of laten verzorgen. Het gaat hierbij om kleinschalige onderwijsactiviteiten, zoals praktijkoefeningen, stages, afstudeeropdrachten en het aanbieden van enkele vakken. Voor dergelijke activiteiten is geen toestemming nodig voor een nieuwe vestigingsplaats. In situaties waarin de bekostigde hogeschool een groter deel van het onderwijs in een andere gemeente wil verzorgen, is wél toestemming voor een nieuwe

vestigingsplaats nodig. Ik wijs u erop dat die toestemming niet zal worden verleend als de nieuwe vestigingsplaats uitsluitend bedoeld is voor een kort programma.

In de brief van 30 september 2005 aan de hogescholen heb ik mijn bereidheid uitgesproken om onder de daar genoemde voorwaarden pilots (toen nog: experimenten) met korte programma's toe te staan. Verder zal in de nieuwe Wet op het hoger onderwijs en onderzoek worden voorzien in de wettelijke basis voor de korte programma's. Voor de pilots met korte programma's in het hbo mogen de bekostigde instellingen daarom studenten werven en inschrijven. Dit laat onverlet dat wanneer er geen sprake is van pilots het gestelde in "Thema 6: Studenten volgen modules van opleidingen" in de notitie Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs van 29 augustus 2003 van kracht is.

Hierna ga ik in op de verdere procedure voor de eerste ronde pilots met korte programma's.

De hogescholen moeten hun aanvragen voor de eerste ronde pilots uiterlijk 3 februari 2006 indienen. In de bijlage is aangegeven naar welk adres de aanvragen gestuurd moeten worden. In tegenstelling tot wat daarover in de brief van 30 september jl. staat, besluit ik uiterlijk 15 maart 2006, maar zo mogelijk eerder, over de aanvragen. Dit doe ik aan de hand van bijgevoegd beoordelingskader. De eerste korte programma's kunnen dan in september 2006 starten.

Voor de volledigheid wijs ik u erop dat de uitgangspunten F, H en I uit het beoordelingskader nieuw zijn ten opzichte van de brief van 30 september jl.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en wens u een mooi nieuw jaar toe.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Mark Rutte

Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan: de HBO-raad, PAEPON, de Bve Raad, VNO-NCW, MKB-Nederland, ISO, LSVb en de NVAO.